

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KOZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 45-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTTKAY MENYHÉRT.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2.50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

Fehéregyháza.

Csak pár sorból álló napi hir volt. Az olvasó átfutja, s talán valami fájdalmas érzés is támad a szívében, de aztán tovább megy azon a rögs uton, melyet a megélhetés gondjának neveznek és feledi az egészet. Nem is csoda, hisz annyira hozzá vagyunk már szoktatva a nemzeti érzés megaláztatásához, a nemzeti eszme kudarczaihoz, hogy egygyel több vagy kevesebb, már igazán alig jöhet tekintetbe.

Nem olyan régen a lapok azt a hirt közölték, hogy gróf Haller Luiznak fehéregyházi birtoka árverés alá kerül s vevő is van rá *szász státusban*, mely a kezébe kerülő birtokot felparcellázza és kiosztja szász földművesek, meg Dél-magyarországból telepített svábok között. A nagy székely birtoktest tehát a hazafias Hallerek kezéből a nemzet ellenségeinek birtokába jut. Mert hiszen ennek a telepítésnek egészen ellenséges indulatu a célja: *kiszorítani a magyarságot és rovására terjeszteni a cirikum-spektus szászokat*. Így jut aztán az a szent föld a nemzet ellenségeinek kezébe, hol Petőfi elvérzett és hős bajtársaival örökre elpihent, hol Zeyk Domokos nem adta meg magát az őt körülfogó kozákoknak, s midőn karja a küzdelemben elfáradt, hirtelen kiragadta a pisztolyát és föbe lötte magát, mert ő is, mint Ajax, „maga győzte meg magát és senki másnak diszt nem ad halála.”

Mit várhat a kegyelet a nemzet ellenségeitől, ha egyszer övék lesz a szentelt föld? Azt elképzelhetjük. Ők, kik nem vettek részt a Petőfi-szobor leleplezésének ünnepén, ők, kik nem akarták elvállalni a szobor felügyeleti és fenntartási költségeit, de megtették azt, hogy a szobor kezébe később egy korcsmaczégért helyeztek, — bizonyára nem fogják kimélni azokat a szentelt halmokat, melyek alatt hőseink szabad, boldog hazáról álmodoznak. A sirokat valószínűleg felszántják, elegyengetik és pár évtized múlva senki se tudja megmondani, hol pihen Petőfi. Bár mily hihetetlennek látszik az ilyen föltevés, de ne feledjük, hogy jogosult a minket mélyen lenéző kulturvolkkal szemben.

A vérral szerzett magyar földet pedig egyre-másra huzzák ki a talpuk alól. Pedig óriási igazság, melyet elcsépelet volta daczára sem akarunk már megérteni, hogy „a kié a föld, azé a haza.” Tisza Kálmán ugyan, mikor szemére ve-

tették, hogy az ő uralma alatt a magyar földbirtok gazdát cserélt, merészen azt felelte a gáncsolóknak: „nem baj, akárkié a föld, csak pontosan fizesse utána az adót.” Cuvier azt mondta, hogy egy csontdarabból képes rekonstruálni egy kihalt állatot. Ha egykor egy politikai Cuvier kezébe kerül a geszti viparának ez a mondata, képes lesz belőle megkonstruálni azt a sivárságot, melyet Tisza-korszaknak neveznek s mely tizenöt évig tarolt le minden nemzeti törekvést, csak azért, hogy a fiai közül egy gróffá legyen . . .

Az adó meglesz ezután is a fehéregyházi birtokról talán még pontosabban, mint eddig, mert a szász gondos faj. De a föld rögs felett idegen lesz az ur. A székely pedig utra kél Oláhország felé, megy munkát keresni, s lassanként hozzászokva az idegen szokásokhoz s munkájával jólétre téve szert, nem vágyik vissza hazája kötelékébe, melynek jótéteményei közül ő ugyszólva csak a végrehajtót ismeri.

Azok pedig, kik 48-ban a futásáról híres Löwen-bataliont alkották, s kik ebben a nagy időben így énekeltek: Wir erhalten des Kaisers Thron, Hurrah Batalion! azok szaporodnak, sokasodnak s velük nő a nemzet ellenségeinek a száma. A szászok már régen észrevették, hogy a Zwei Kinder-szisztém a végképeni kipusztuláshoz vezet és elhatározták, hogy betelepítéssel erősítik meg a fajukat. Ezért hívták be és telepítik a bánati lutheránus svábokat. A bánati sváb nép szapora, ott van népfőlöslég. Így vándorol a székelység Erdélyből kifelé, a svábok pedig oda befelé. Szóval, *folyik az észrevétlen népvándorlás* a második évezred küszöbén.

Pedig nekünk erősíteni kellene a fajunkat, s bármely áldozat, melyet e célra hoznánk, kevés lenne, mert Magyarország vagy magyar lesz, vagy semmi sem lesz. Hisz a fajfenntartás ösztöne is azt sugja, hogy a mikor mindenki terjeszkedik és támad, mi is védekezzünk, mi se maradjunk tétlenek.

Az iskolák útján terjeszkedni nem tudunk, mert hiszen abban a bányu nemzetiségi törvényben, mely a magyar törvényhozás örök szégyenfoltja marad, kiadtuk az iskolákat a kezünkbe. Ellenségeinknek emeltünk várat ebben a törvényben, s most ők a biztos bástyák mögött kaczagják a mi erőtlenségünket. A ki a saját javait mások között szétosztogatva, kénytelen koplalni, azt jó

szivü bolondnak nevezik. Ilyen jószivü bolond volt a magyar, mikor a nemzetiségi törvényt megalkotta, mikor az iskolákat a felekezetek rendelkezésére bocsátotta. De ezen már túl vagyunk, s lássuk, hol lehetne a magyarság megerősítését kezdeni?

Tanuljunk az ellenségeinktől, mert az ők sikere a mi vereségünk s ha az ők eszközeik velünk szemben célra vezetnek, akkor nálunk is beválnak. Lássuk, mit tesznek a szászok, az oláhok? *Mindenek előtt vagyoniilag, anyagilag erősítik meg a fajukat*. Természetesen, a vagyoni megerősödést követi a szellemi megerősödés. A vagyonos ember fizikailag is erősebb, mert jobban táplálkozik s betegség esetén van orvosra és orvosságra pénze. Szellemileg erősebb lehet a vagyonos, mert szegényembernek niában van zseniális gyermeke, nem taníthatja, legfőlöbb cseléd lesz belőle. Erkölsileg is erősebb lehet a vagyonos nép, mert a vagyon megvédi a szegénységgel együtt járó kísértetek ellen. A mellett az sem kicsinylendő, hogy a vagyonos népből a népfőlöslég nem vándorol ki, hanem szellemi kereseti pályákra lép, lesz jegyző, ügyvéd stb. s mint ilyen benn marad a hazában és nagyobb tudásával segítségére jön szorongatott fajának. Ugy van! az anyagi megerősödésen alapszik a szellemi és az erkölsi megerősödés: ezt tanulhatjuk meg mi első sorban ellenségeinktől.

Mit tesznek az oláh pénztintézetek, mit tesz az erdélyi szász status a saját faj megerősítésére? Olcsó pénztintézeteket alapít, a hol 6% a rendes kamat. Hosszu törlesztésü kölcsönöket ad, mely mellett földbirtokot könnyű uton vásárolhat a vevő. Így erősödik a szász, az oláh a székelylyel szemben. Az ugrai szászok Udvarhely megyében a tagosítás után egy bukott székely nemes családtól a falu összes székely földbirtokának harmadrészét vették meg. Nem csoda. Mert a szászok a status olcsó pénzével dolgoznak, a székelyek a baróthi és az udvarhelyi takarékpénztárak uzsora pénzével, hol a kezelési költségek beleszámításával 11—12%-ra rug csupán a kamat.

Egyáltalában nem ártana, ha a kormány körmére koppantana a rabló székely takarékpénztáraknak s ugyanott olcsó kamatu pénzről gondoskodnék, mert minél mostohább valamely vidéken a természet s minél hálátlanabban fizeti a ráfordított munkát, annál nehezebben

birja a terheket. S ha a ruthéneket tudtuk segíteni, — a mit helyesen tettünk, — a székelységet, a Bem harczo-sait sem lenne szabad teljesen elzúlni hagyni. Mert a hazában nincsen egy másik népcsoport, melynek akár földrajzi helyzete, akár kiváló képességei folytán, akkora fontosságot lehetne tulajdonítani, mint a Csaba népének.

Mikor a poroszok azt látták, hogy Pózenben a lengyeleket kiszorítani és supremáciájuk alá hajlítani sehogy sem sikerül, összevásárolták az eladó lengyel nemesek nagybirtokait, felparcellázták s rátelepítették a német parasztokat. Lám, a szászok tanultak tőlük! Csak mi nem akarunk tanulni az ilyenekből. Pedig az erdélyi kérdést, az oláh kérdést telepítés nélkül megoldani nem lehet. Az erdélyi városok egy-kettő kivételével hála Istennek, a mieink, mert meghódították az iskolák, a hivatalok. De a falvak, a vidék idegenek kezén van. Ezt kell meghódítani még pedig — tekintettel arra, hogy a védekezésnek minden más eszközét kiadtuk a kezünkől — telepítéssel. De erre kevés az a 6 millió, melyet Darányi egyszer s mindenkorra telepítésre szánt. *Ide évi 6 millió forint kell.* Mert ez egyenesen Erdély megerősítésének vagy elvesztésének a kérdése. Fontosabb tehát, mint a br. Spaun és a Krieghammer tervei. S ha semmiségekre, hadi tengerészetre, hadsereg szaporulatra kiadhat az ország évi hat millió többletet, akkor kell lenni a telepítésre is, a magyarság erősítésére is, mert hiába a hadsereg, ha érzelmi diszharmonia van benne. Ezt kell megértetni valakinek a királylyal. Hisz ha Bánffy megakarja nyerni a királyt a magyar nemzeti politikának, talán csak Széll Kálmánnak is sikerülhet ez. Csak-hogy sajnos, Széllnek a nemzeti politikáját nem látjuk sehol, vagy a mit

belőle látunk, az inkább elszomorító, mint bizható.

Egyáltalában öntudatos, a magyar faj megerősítését czélzó nemzeti politikát nem látunk az eddigi kormányok egyikénél sem. Mert a Bánffy-féle fékentar-tás és a Tisza-féle lenyelvelés nem nemzeti politikák. Minden nemzetnek az sikerül, a mire erejét fordítja vagy pazarolja. Németországnak a militariz-mus, Angliának a gyarmatosítás, Orosz-orzágnak a Caesarizmus, Franciaor-szágnak a munka és a meggazdagodás. Természetesen, nekünk nem sikerülhet az, a mire erőnket, tehetségünket soha sem fordítottuk: *a magyar fajnak meg-védése, öntudatos megerősítése.*

Mi sikerült nekünk 67-től Széll Kál-mánig, mire fordítottuk összes állami erőnket? A *korteszédésre*. Nekünk sikerült egy óriási kortestanyává alakítani Magyarországot. Elég volt már a korteszédésből, a második évezred küszöbén lássunk a magyarság megerősítésének nagy munkájához.

Elmélkedések.

— A világnak mostan folyó állapotjairól. —

Difficile est satiram non scribere.

Meg vagyon írva az *Írásban*, hogy az *Úr* megalkotván az világnak földjét, vizét, levegőjét s ezekben elhelyezvén az növények és állatok országát öt napok alatt, a hatodikon teremté vala az em-bert, formálván őt az saját képére . . . Az ennek utána történeteket is pedig böltsen tudhatjátok ugyancsak az *Írásból*.

És gondolkodván az dolgok felől, nagy-könnyen megérthetitek, hogy az *Úr* munkájában fokozatosság szerint haladott vala. Mert imhol az földet elmál-lasztják a vizek, az vizeket, miként víz-párákat, felszivja az levegő: és így ezen

elementumoknak kölcsönös harca nyil-vánságos. Mindhárom elementumokból veszi pedig táplálékát az növények or-szága, valamint hogy a növényekből élhetnek az állatok. De ez a két szerves világ ismét alá vagyon vetve ama szer-vetlen elementumok sokféle változandó-ságainak.

De bizony mondom néktek, hogy az *Úr*nak legveszedelmesebb teremtménye a legutolsó vala: *az ember*. Mert ez sem nem állat, sem nem isten, hanem a kettőnek vegyülete, a kiből mindig benne vagy az ördög, a ki pedig az állatokban nem lakozik.

Ama két szerves-világok sem kimé-letesek az önönmaguk körében sem: a növényvilág rendjét az élősdiak, az állatvilágét a ragadozók éktelenítik. Amde atyámfiai, nemde ezt szükséges elren-dezésnek tapasztaljuk, a mely ugy a növény-, mint az állatvilág tulságosan való elszaporodásának a veszélyét há-ritja el. De az egy faj azért az maga fáját nem támadja szükség nélkül: a tölgy a tölgyre nem telepszik, a fa-gyöngy sem a fagyöngyön élőködik, hanem amazokon. Az elefánt sem téssen kárt az elefántban, a tigris sem tá-madja a tigrist . . . csak ha a végső szükség, az létfenntartás kényszeríti, ak-kor nő egyik tölgy a másik fölé; csak a nagy éhség ördöge uszítja egyik farkast a másik ellen. Az egyiknek el kell pusztulnia, hogy az másik fenma-radhasson.

Nézzük már most az emberi állatot. Bizony itt is meg vagy az az igaz-ság, a mely amott: egymást pusztítania kell, hogy az megmaradott rész megél-hessen ez földön. Ezért szükségesek az öldöklő háborúk, mert máskülönb a csunya döghalál ragadja el a föld népé-nek fölöslegjét, miként az a Khina-beli népeknél történik.

TÁRCZA.

Minden secessió.

Secessió! Secessió! Ah kedves Se-cessió. Uton-utfélen szent nevedhez fűződő csodás dolgokat lehet hallani és nem csak lehet, hanem akarva, nem akarva kell is.

Ha sétálni megy az utcán? mindenki, akivel találkozol, [czinikusán mosolyog feléd. Találkozol ismerősökkel? — nem beszél veled a világ-békéről, sem a keleti kérdésről, de még a vetésről, kis csibék és libákról sem — azaz a libákról igen, de nem olyanokról, a melyek piros csőrrel és úszóhar-tyákkal bírnak, hanem igenis olyanokról, a kiket csak azért hívnak libuskáknak, mert — ártatlan libuskák.

Találkozol hiteleződdel, egész más hangon beszél veled, ha látja, hogy kívül secessió vagy, mert azt tartja, hogy lehet belőled va-lami, mert haladsz a korrál.

Ha bemegy egy divatáru üzletbe, és kérsz egy gallért 20 krajczárért, a kereskedő, se-gédje, sőt tanulója is, chorusban azt kér-dezik tőled:

— Secessiós gallért parancsol?

És ha erre megvásárolja az ember a se-cessió gallért, kinalgatnak még és veszel a

secessió galléron kívül secessió nyakkendőt is, meg secessió strinfit, és ha felveszed mindezeket, oh halandó! lett belőled egy mai korbéli secessió ember, plane ha még ezen felül egy szintén secessió kalappal, vagy cylindrummal kiegészítet secessió mi-voltodat, ekkor olyan secessió ember leszel belőled, mint a peták,

Bizony szégyenkezve vallom meg, hogy én bennem a secessió olyan léket ütött, mint a milyent a befagyott folyón vágni szoktak, szóval, mélyet, sötétet és homá-lyosat. Semmivel sem kisebbet. Sőt! És miért?

Hát nem egyébért, mert én pirulva val-lom meg gyarló tudatlanságomat, én ho-mályban tapogatózom annak magas fogalma felől, egyszóval nem nem értem. És bárhogy, bármennyire magyarázgatják azt, én bár-mennyire még sem értem azon egyszerű okból, mert még ez ideig nem találtam olyan ket emberre, kik azt egyformán definiálták volna.

Egy ködös őszi napon a multkoriban be-mentem egy üzletbe az Erzsébet-körúton, ahol még a pultok is olyan secessió for-májuk voltak és nagyon természetes, hogy én sem vásárolhattam mást, mint egy se-cessió sárga ing-gombot. Midőn kifizettem (há! Istennek nem secessió váltó pénzzel)

lesütöttem kis leányhoz hasonlóan szemei-met és a következő kérdést mertem koczkáztatni egy teljes secessió diszben disz-elgő asszonyához, ki nem volt más, mint az üzlettulajdonos tagba szakadt oldalbordája:

— Ugyan kedves Nagysád, — és ekkor ránéztem, vajjon nem haragszik e meg azért, mert nem mondtam neki ugyan, kedves secessió Nagysád . . . De ugy láttam, hogy nem haragszik, gondoltam, még nincs tel-jesen impregnálva a secessiótól, és tovább mertem szavamat hozzá intézni:

— Nem volna kegyes nekem kérem meg-mondani, hogy tulajdonképen mi az a seces-sió? És hogy tudatlanságomért Secessió ő felségének összes öldöklő banditáit reám ne uszítsa ő Nagysága, siettem mentségemre felhozni, hogy kérem én olyan vidékről való vagyok, nol még a Secessió csak cse-csemő korban van és nem is anyatejjel táplálkozik, hanem kecsketejet szopik czucz-liból és azért nem fejlődhetett még ki fér-füv, ha férfi, és deli hölgygyé, ha női személyiség.

De félelmem hiába való volt, mert ő Nagysága szeliden, de szánakozó mosoly-gással pislantott tudatlan kobakomban fész-ket vert szemeimbe és a következő helyes definicióval szolgált:

Az is természetes, hogy a tökéletesebb fajta az tökéletlenebbet öldököli, hogy az ő országát elvévén, a maga fáját ott is elterjeszse. Sőt még azt is meg tudjuk magyarázni, hogy midőn az egykor való félelmes világhatalomnak, az Ozmannak az újabb időkben elhalványult holdját megtámadta egy vézna államocska, az u. n. nagyhatalmasságok, az keresztyénség ügyének védelme czimén, megfogták az haragvó ozmán oroszánt és úgy mentették ki az karmaiból az szegény remegő görög birkát. Vala pedig itt az Anglius az fő-fő pörösztő.

De ti, atyámfiai, el ne higyjétek az látszatra, hogy az nyavalyás birka veszedelme vitte őket oda. Nem, nem! . . . Ugy voltak ezek, miként a ragadozó állatok az zsákmány körül. Csakhogy a nagy zsákmányon nem tudtak elosztani, mert az étvágyuk külön-külön még nagyobb vala . . . Egy-kettő nagyobbak, erősebbnek tartván magát, nagyobb részt követelt volna, a mibe meg a többi nem egyezett volna bele . . . De nagyobb bajra még azok a főbbek egymás közt sem egyezhettek volna meg, mert a legbecsesebb falatot, a fejét mindegyik akarta volna . . . Egymással mérközni pedig nem vala kedvük és így hagyják az egész zsákmányt későbbi alkalomra.

De nagyon csalódtok, ha azt hiszitek, hogy én új képletes beszédet beszélek titek. Hiszen azelőtt ezer esztendővel megírta azt a görög meseköltő, Aesopus, csak olvassátok figyelemmel.

Közös vadászatra indultak vala az oroszán, a róka és a szamár, úgy egyezvén, hogy a zsákmányon arányosan fognak osztakozni, a miért hogy a róka és a szamár segítenek az oroszánnak. Az osztózásra kerülvén a sor, a róka egy nagy és két kisebb csomóra osztá a zsákmányt és felajánlja vala az orosz-

lának, hogy választana . . . Az oroszán pedig mind a három csomót magának foglalta vala el, az elsőt, „mivel ő oroszán”, a másodikat „mivel legerősebb”, a harmadikhoz pedig — mondá — úgy merjen nyulni valamelyik, hogy vele gyűlik meg a baja . . .

Nos tehát: nemde, csaknem így történt az Kréta szigetén. A többi hatalmak segítettek a három nagy étvágyu zsákmányvadászoknak, de azok ennek mi hasznát sem látták, hanem az angol, az orosz és a német. Ám ezek egymás közt sem tudának megegyezni, mert még egyik sem érezte magát oroszánnak, hogy a többit elüsse az egész zsákmánytól . . . Imé látjátok, hogy így maradt épségben az Ozman félhold . . .

Mostan pedig az egyik nagy vadászának, az angliusnak, egy becses országra jött étvágya s azt akarja megkaparítani saját külön zsákmányul.

És mind a világ tudja és vallja, hogy istentelen cselekedetet művel, mikor ő — a kinek a föld kerekiségén mindennütt vannak nagy országai, gazdag is, és hatalmas — el akarja venni az istenfélő, jámbor buroktól egyetlen hazájukat és szabadságukat és csak azért, mert Transvál hegyei kincseket rejtnek, a melyekre ráéhezett ez a telhetetlen orzó.

És az egész világ összefogva, megakadályozhatná ezt a rablást . . . De nem teszi, mert a többi u. n. nagyhatalmaknak is hasonló céljaik vannak imitt-amott. Kis Ázsiában, Afganisztánban, Indiában és Khinában, mindegyik területeket igyekszik foglalni és igen jó nekik, hogy az egyik közülök ott lent Délafrikában viaskodik a zsákmányul kiszemelt hősi néppel.

Istentelen hatalmak! Hát a mi rendjén volt a görög-török háboruban, a hol a nyavalyás görög birka által felbőszített ozmán oroszánt lefogtátok,

hogy ne szakgassa a szemtelen birkát: hát nem százszor inkább le kellene fognotok a telhetetlen orzót, mikor ez a békés burok országát igazság és lelkiismeret ellenére el akarja rabolni? Hát az igazság csak akkor az, mikor az érdeketeket érinti, különben pedig nem az?! Hát a keresztyén vallás parancsa nem azt írta elő nektek most is, hogy meggátoljátok a telhetetlen orzót, mikor egy maroknyi hősi népet, a mely már is százszorosan bebizonyította, hogy amazoknál sokkal kölömb, vitézebb, vallásosabb és minden tekintetben méltó az életre, ki akarja irtani a föld színéről? Persze itt egyiteknek sem ígérkezik haszon, tehát egyitek sem mozdítja a kis ujját sem a derék, bátor burok védelmére.

Istentelen, haszonleső ragadozók ti! Méltók a felvilágosult elmék legmélyebb megvetésére! . . .

„Difficile est satiram non scribere.”

Kiss Lajos.

A szeretet ünnepe.

— Dezső Lajos 25 éves jubileuma. —

Nagy és lélekemelő ünnepnek napja volt 1900. április 4-ike, mert egy országos hírvé pedagógust: a sárospataki áll. tanítóképző kintű igazgatóját: Dezső Lajost ünnepelték volt tanítványai. Még pedig azon alkalommal, hogy szeretett volt Mesterük igazgatóságának 25. évét töltötte be. Huszonöt év szép idő! Ha már a történelemben is számot tesz, mennyivel inkább nagyobb jelentőségű ez egy szakember életében, olyan nagy felelősséggel járó intézet élén, mint a milyen a sárospataki tanítóképző.

A mi szeretett Igazgatónk életében egy nagy mesgyekő ez, a melynél megpihenhet kissé és a honnan megnyugvással tekinthet vissza a megfutott pályára. Igen! Megelégedéssel, sőt örömmel pillanthat vissza, mert maga előtt láthatja a tanítók százait, kik az egyház, haza és a társadalom iránti szeretet- és kötelességektől áthatva hűségesen és teljes odaadással végzik nemes munkájukat.

— Hát kérem kedves, igen — így mondta, jól emlékszem rá, ismétlem: kedves uram, a secessió az olyan valami, a mit megmagyarázni nem lehet, de higyjé meg kérem, hogy nagyon szép.

— Persze, hogy szép, ha egyszer mondják. Én elhittem és gondolatokba merülve a secessió megmagyarázhatatlanságán, tűnődve ballagtam kifelé az üzletből.

Ilyen érzések közt ballagtam, melyek mondhatom még olyan kellemesnek sem mondhatók, mint mikor a gőzfürdőben levő gyömszőlő ropogatja össze-vissza csontjainkat, és érkeztem ki a Duna partra és éppen a Magyar Tudományos Akadémia előtt bukkantam ki.

Félve néztem a hatalmas folyamra, vajjon nem-e secessió sodort e az is meg?

De ebbeli félelmem hál' Istennek semmi aggodalomra nem adott okot, mert ő ép oly szépen és csendesesen folydogált, mint azelőtt, mikor még a secessiót nem ismerték.

Bámész szemekkel bámultam a höm-hölygő habokat és elgondoltam, hogy mily ósdi is ez a Duna, még csak egy reformszerű, secessió dereglye sincs a hátán — és elmosolyodtam.

Mosolyom nem volt indokolatlan, mert a

mint magamban magasztaltam a Duna régi jó elveit, egyszerre a lánchíd alól kisiklik egy csinos kis torpedó és azon ezen felírás: „Secessió.”

— Püff neki. Hát ez is! Még az öreg Duna sem menekedett meg a kor kinövéseitől. Hja! haladni kell mai napság a víznek is. Persze, hogy a víznek is. Tessék csak megnézni a főváros utczeit, hogy a káposztás-megyeri víznek mennyi konkurrencsei vannak. Ott van a margit-szigeti szűrt és szűretlen Duna víz, a mely az egyik a másiktól annyiban különbözik, hogy a szűrtben csak kisebb emlősöket nyel le a jó fővárosi polgár, pl. viziborjúkat és ehhez hasonlókat, míg a szűretlenben nemcsak élő, de holt jószágokat is, pl. rozsz, czugos cipőt, sárkefét, bölcsőtalpat, viselt gallért stb.

Valaki megkérdezhetné, hogy kerülnek ezek bele a Dunába?

— Hát egyszerűen úgy, hogy ezen felsorolt és még meg nem említett darabok a régi korban ékesítették ugyan az embert, mig most szégyenére válnék az emberiségnek, mert nem secessiósak, tehát upré, mars bele a Dunába.

A mint így elmélkedem, mellettem egy valaki leejti a paraplóját.

Én, mint az udvariasság hódoló tisztelője, persze előbb feltekintek, hogy ki legyen birtokosa és elejtője a nevezett közigazgatási cikknek és midőn meggyőződtem, hogy az nem lehet más, mint a mellettem álló, bámuló hölgy, lehajoltam — de ő addig azt felelte.

Midőn a paraplé ismét erőteljes kezeiben foglalt állást, én szégyenkezve emeltem meg secessió karmantyúval burkolt kezemmel kalapomat és mentegetni kezdém ügyetlenségemet.

— Sohse tessék nyugtalankodni a miatt kérem — szól és tovább folytatta, — hozzá vagyok én szokva a hajlongáshoz.

— Pardon kérem, pardon de — mégis illett volna. És e közben elgondolkoztam, hogy miféle foglalkozásu lehet hölgyem, ki a hajlongáshoz hozzá van szokva, kinek fejét a legsecessiósbabb vörös haj ékesítette.

Gondoltam minden kigondolhatót, hogy miféle foglalkozás lehet az, a mely a hajlongással jár. Csak nem? Aha! — megvan. Művésznő lesz valószínűleg vagy az állatkertben vagy Barokaldinál a népligetben, a ki gimnasztikai mutatványokat szokott hajlongva csinálni. És midőn ezen valószínű föltevésem gyökeret eresztett bennem a fejem bubjától a kis lábam ujjáig, elhatároz-

Eljöttek a szélrózsa minden irányából tanítványai, hogy újra megköszönjék szeretett Mesterüknek azon becses munkásságát, melyel belénk oltá e nemes erényeket és megtanított embert nevelni és ez által kenyeret keresni.

Eljöttünk, hogy az ő hervadhatatlan érdem-koszorujába a szeretet, hála és megemlékezés szerény „nefelejts”-csokrát mi is beletűzzük!

Eljöttünk az „alma mater” falai közé, hogy a régi emlékeket felujtsuk és jeles Mesterünkkel együtt mi is örüljünk! Megérdemli ő ezeket tőlünk, mert második atyánk volt, a ki szeretettel oktatott, de nem szigorúság nélkül és szigorúan nevelt bennünket, de nem szeretet nélkül. Szép és magasztos volt ez ünnepély! Egész lefolyásában, minden tényekben és elhangzott beszédeiben oly hatalmas erővel nyilatkozott meg a hála és szeretet, hogy méltán nevezhetjük ezt a szeretet ünnepének.

A jubileumi ünnepély a következő módon folyt le:

A tanítványai, a tanárok, a városi tanács képviselői és megjelent polgárok d. e. 9 órakor a városháza nagy termében gyűltek össze, hova a jubiléum Vágó Gyula vezetésével három volt tanítványa hívta meg. Dörgő éljenzés fogadta az ősz mestert, melynek megszüntével az ünnepélyt a tanítóképző énekkara Hodossy Béla zenetanár vezetésével Mozart: „Hymnusával” nyitotta meg. Ezután Hubay Bertalan egy szép beszédben tolmácsolta volt tanítványainak háláját és szeretetét, miután átnyújtotta azt az 500 koronás alapítványt, melyet volt tanítványai a jubiléum nevére tettek, azon kéréssel, hogy annak célját maga az ünnepelt határozza meg. Most Dezső Lajos meleg szavakban mondott köszönetet a szeretet eme meglepő nyilatkozásáért és az alapítvány létesítéséért és különösen köszönte, hogy az alapítvány céljának meghatározását reá bízták. »Adassanak — mondá — ez alapítvány kamatai az erkölcsi viseletben kitünő ifjunak».

Majd Molnár János, Sárospatak főbírája a polgárság nevében azon büszke örömben üdvözölte az ünnepelt Mestert, hogy Sárospatak már 25 év óta tisztelheti falai között a híres pedagógust. Szeretett igazgatónk szívből jövő szavakkal köszöni meg a polgárság ovációját és örömmel emlékszik

meg Molnár János volt tanítványáról, a ki a tanítóképző iránt most is a régi munkás szeretettel viseltetik.

Ezután az énekkar Kleintől: a XXIII. zsoltárt énekelte el, még pedig nagy szabotossággal és feltűnő hatással. Majd Palágyi Lajos híres költőnk, a képző-intézet tanára, az írók nevében egy költői szárnyalású beszédben üdvözölte Mesterünket és átnyújtá neki az általa összeállított „Emlékalbumot.”

Most Dezső Lajost is a költői ihlet szállotta meg és oly mesteri ékesszólással mondott köszönetet Palágyi Lajosnak: a koszorús íróknak, hogy mindnyájan lelki gyönyörrel hallgattuk és frenetikus tapsal és éljenzéssel jutalmaztuk. Végül a tanítóképző mostani növendékeinek nevében Fekesházy József IV. éves tanítójelölt egy remek kivitelű ezüst serleget nyújtott át neki, kérve szeretett igazgatójukat, hogy azt nem ajándékképpen, hanem mint szeretetüknek emléket fogadja el tőlük. — Mesterünk meghatva köszönte meg a szeretetnek ezen tartós emléket és azt mondá: „A hálaadás, a kegyeletos megemlékezés és könyörgés pohara lesz ez nekem!”

A program utolsó pontja az énekkar „Hymnusza” volt, mely után fellelkesülve ünnepi hangulatban, mindnyájan együtt felállva az örök szépségű „Szózat”-ot énekeltek el.

Délután 2 órakor ugyanott nagyszabású banket volt, melyen az első pohárköszöntőt Molnár János főbíró a királyra mondta, majd Hubay Bertalan a közokt. miniszterre, Palágyi Lajos Zemplénmegye főispánjára, Hodossy Béla a „Zemplénmegyei tanítóegyesület” nevében a jubiléumra, Dezső Lajos pedig a volt és jelenlegi tanítványaira üritette poharát. Azután Fodor Jenő és Nagy Sándor az ünnepeltért, Kőszeghy István szintén Dezső Lajosért, mint a kitünő igazgatóért és a tanítók tanítójáért emelt poharat. Toasztot mondtak még Roth Zsigmond és Abonyi Lajos az ünnepelt, Witt József a jubiléum nevére, Veress Ferenc szintén a nevére és családjára, Beregszász István a jelenlévő tanítványokra, Schneider Jakab Palágyi Lajosra, Dezső Lajos Sárospatak jelenlévő polgáraitra, Molnár János a tanítókra, Palágyi Lajos a tanítónőkre, Littkey György Hodossy Bélára stb.

Ezután Palágyi azon számos és meleghangu sürgönyököt olvasta fel, a melyek-

ben azok üdvözölték a jubiléumot, a kik személyesen az ünnepélyre nem jöhettek el.

A kedélyes ebédnek csak 5 órakor lett vége, a mikor az ünnepelt tisztelődől búcsút vett és családja körébe távozott, de a flatalság ott maradt és a Jónás cigány zenéje mellett tánczra perdült. Az éltesebb ünnepelők nagy része is ott maradt még és sokáig beszélgettek, borozgattak, dalolgattak, várva a vonatot. Az éjjeli vonatok azután széthordtak bennünket, lelkünkben egy szép nap örömeivel, a szeretet ünnepének emlékeivel. Üdv érte, hálás köszönet érje és Isten éltesse Molnár Jánost, Hubay Bertalant és Palágyi Lajost e szépen, sikerült ünnepélynek buzgó rendezőit.

Kőszeghy István.

UJDONSÁGOK.

— **Eljegyzések.** Vagner Károly m. á. v. hivatalnok Budapestről jegyet váltott Hess Miklós közbecsülésben álló tekintélyes kereskedő leányával, a bájos és nagyműveltségű Bertuska kisasszonnyal.

Heyme Károly szirmabesenyői bérlő eljegyezte Szulovinyi Irénke kisasszonyt, Szulovinyi Gyula m. á. v. üzletvezetőségi ellenőr kedves leányát.

— **Esküvők.** Mártonffy Béla kir. telek-kegyvezető szeretetreméltó leányát Annát, Becze Imre csikvármegyei aljegyző oltárhoz vezette.

Bárdy Béla felső-nyárádi tekintélyes és közszeretben álló földbirtokos f. hó 23-án tartja egybekelési ünnepélyét Bodókó-Várallyán Kager Iona urhölgygel.

Friedmann Szerénke kisasszonnyal f. hó 29-én esküszik örök hűséget Róth Miksa kereskedő.

— **Kovács Hermann,** fiatalságunk általános ismert, közkedveltségű és rokonszenves tagja, kinek ügyes tollal megírt cikkeivel lapunk hasábjában közönségünk is nem egyszer találkozott, tartalékos m. kir. honvédhadnagy minőségét a tényleggel cserélte fel és tegnap már be is vonult Lugosra a S. m. kir. honvéd gyalogezredhez. A honvédség egy ambiciózus és jeles katonát fog benne nyerni, de mi s velünk együtt számosan ószintén sajnáljuk távozását. Kovácsnak különben a miskolci jótékony egyesületek

tam, hogy beszélgetésbe elegyedek vele és kiverem vele a keserűséget agyamból, a melyet a secessió belém vert.

— Igen kérem, fordultam hozzá, nagyon sajnálom, hogy oly ügyetlen voltam. — Ezt csak azért mondtam, hogy a bevezetés meglegyen a beszélgetéshez, pedig nem is sajnáltam, de én makacs természetű vagyok és hölgyekkel beszélgetni óhajtok és akarok is.

— Mondtam már kérem, hogy ne tessék sajnálni, nem vagyok én ilyen figyelmességhez hozzá szokva és mikor ezek a szavak elhagyták gyönyörű piros ajkát, buza-virág kék szeméibe megjelent két vizszinű könyecse és bennem meg a kétség, hogy hölgyem művésznő legyen. De mi az Isten csudája lehet és vajjon mi baja lehet, töprengtem, mert hogy ő nagysága valami és hogy bántja is valami, azt bizonyosra vettem, sőt ha hét tagból álló családtagom volna is, mérget vehettem volna rá. Kitudom az okát, gondoltam — és elszánt hősiséggel állottam vele szemben.

— Megengedi nagysád, nevem Borjas Károly, vidéki publicista Hotykáról. Vártam egy ideig és ismét vártam még egy ideig, hogy ő is megmondja nevét és nem a lakását. — Oh nem, hanem a foglalkozását, —

de hiába vártam akár két ideig is, mert ő nem felelt, csak bámult és ismét bámult, e mellett pedig néma maradt, mint egy kripta.

A türelem kezdett bennem a türelmetlenséggel élet-halál harcot vívni és a türelmetlenség úgy földhöz vágta a türelmet, hogy csak úgy nyekkent és nyekkentem én is — a dühtől.

— De hát kérem, miért olyan szóval? Talán sajnálja hangját? Vagy mi méltóztattik önt lenni?

— Ne tessék azt kérdezni, nagyságos uram, nagy az én bajom.

— Hühü! De nagy ur lettem; de csak ezt a nagy titulust nem fogadhatom el egy hölgytől és siettem is azonnal visszautasítani azt.

— Kérem én nem vagyok nagyságos, sőt ha bonczkés alá vesszük az ur szót, ugy nagyon könnyen kiszülne belőle, hogy az urból csak az unak az egyik rövidebb ága illet csak meg engem és még az is csak jogtalanul — tehát tessék, csak engem Borjasnak nevezni, vagy talán szégyenli nevetem kimondani? Kérem nem csunya név az, megengedtem önértzetesen, de ha csunya is, nem tehetek róla, én csak úgy véletlenül jutottam hozzá, az édes atyám révén és ő sem lopta, arról biztosíthatom.

— Nem is szégyenlem én azt kimondani, hisz az én nevem még csunyább, én Májas Zsuzsika vagyok és illedelmesen lesütötte szemeit.

— Óh Májas, Májas. Oh a Májas-hurka igen jó, kiáltottam fel örömeimben, hogy végre megszólalt.

Megtört a tartózkodás vastag jege nála és tavaszi melegséghez hasonló susogó lágy hangon beszélte el, hogy ő szerencsétlen, boldogtalan, — igen boldogtalan és pedig semmi egyébért, mint a secessió végett.

— Tessék elhinni, — folytatta — hogy ez megöl engem, nem vagyok képes kibírni a sok szekaturát, a mit minduntalan a nagyságák véghez visznek velem . . .!

— Hát kérem, mi köze önhöz a nagyságoknak és mi köze a secessióhoz? kérdeztem. Mert, hogy a secessió bosszantó, az való igaz, de azért nem kell senkinek sem boldogtalanok lenni.

— Hja kérem, az ur azt nem érti, látszik, hogy vidéki, szavalta Zsuzsika. Hát nem látja kérem, hogy ma minden 100 nagysága közül 98 vörös haját visel?

— De igen látom, válaszolék, sőt biztosítottam, hogy megbotránkozásomat ki is fejeztem, ezen természetellenes viselet felett, de azért még sem kell szerencsétlenné lenni, mert annyian festik a hajukat.

is sokat köszönhetek, mert alig volt jótékony célú hangverseny, melyet ő szép flóta játékaival ne emelt volna. Flótas név alatt írogatót is és sokan csak ezen a néven ismerték.

— **Hangverseny.** Ritka műélvezetben fog részesülni városunk közönsége egy nagyszabású hangversenyen, melyet *Csurgay Adél*, a kassai közönség dédelgetett kedvence, a társulat jeles coloratur énekesnője fog tartani május hó 12-én a Seper szálló nagytermében *Dientzl* Oszkár zongora művész közreműködésével. *Csurgay Adél* nem csak hazánkban sikerült elismert jó hangzású művészi hirtévre szert tenni, hanem a külföld, különösen Németország legelső színpadjain gyűjtötte össze azokat a virágokat, melyből dícsőségének és művésznői szép hírnevének hervadhatatlan koszoruját megfonta. *Berlin, Hamburg, Mannheim, Lipse* színpadjain zajos tapsokat és szép elismeréseket aratott, legtekintélyesebb német napi és művészi szaklapok németországi szerepléséről a legnagyobb dícséret hangján emlékeznek meg. A művésznő, dacára a külföldön aratott szép sikereinek, mint testben lélekben magyar, visszatért s itt sikerült szülővárosának Kassának, hol édes atyja városi főorvos, megnyerni szintársulata részére. A kisasszony fennkölt gondolkodására és nemes szívére vall, hogy hangversenye tiszta jövedelmének egy tekintélyes részét miskolczi jótékony célokra szándékozik fordítani. A hangversenynek a legkényesebb művészi igényeket is fényesen kielégítő programját lapunk legközelebbi számában fogjuk közölni.

— **Újságírók gyűlése.** A vidéki hírlapírók országos szövetsége április hó 16-án Pécsen tartotta meg évi rendes közgyűlését. Pécs város közönsége a legkitüntetőbb magyar vendégszeretettel fogadta és látta el a körébe érkezett hírlapírókat. A közgyűlés délelőtt 11 órakor vette kezdetét a városháza nagytermében *Kulinyi Zsigmond* elnöklete alatt. A titkári jelentés a lefolyt három évi időszak történetét, a szövetség fejlődését ismerteti. Előadja, hogy a nyugdíj intézmény már 1900. év január 1-től életbelépett. A számadások megvizsgálása és a költségvetés megállapítása után elhatározta a közgyűlés, hogy a jövő évi kongresszust Debreezen városában tartja meg. Végül a tisztújítás ejtetett meg. Elnök lett: *Kulinyi Zsigmond*, alelnök *Szávay Gyula* és *Barát Armin*; tit-

kár *Palócz László* és pénztáros *Tömörkény István*.

Nagy érdeklődés mellett történt meg az igazgatóság megválasztása. *Igazgatósági tagok* lettek: *Békefi Antal* (Szeged), *Benedek Árpád* (Arad), *Dr. Brajjer Lajos* (Nagy-Beeskerek), *Edvi Illés László* (Arad), *Fehér Dezső* (Nagyvárad), *Halász Lajos* (Nagyvárad), *Hegyi Jenő* (Fiume), *Kaffehr Béla* (Szombathely), *Kisteleki Ede* (Szeged), *Lendvai Miklós* (Temesvár), *Lenkei Lajos* (Pécs), *Lovassy Andor* (Torda), *Magyary Mihály* (Kolozsvár), *Dr. Milkó Izidor* (Szabadka), *Íj. Móríc Pál* (Szeged), *Rábel László* (Szeged), *Tiszi Lajos* (Arad), *Ujlaki Antal* (Szeged). *Póttagok*: *Bánfalvi Lajos* (Szentés), *dr. Fényes Samu* (Kassa), *Hegyesi Vilmos* (Kolozsvár), *dr. Kaszkó István* (Kolozsvár), *Heininger Ferencz* (Pécs), *Perjéssy Lajos* (Versecz), *Ruttkay Menyhért* (Miskolcz), *Rumy Sándor* (Győr), *dr. Schvarecz Sándor* (Eger), *Szépfoludi O. Ferencz* (Mármaros-Sziget). — Délután a vendégek megnézték a város nevezetességeit, este 7 órakor a *Little* gyárat keresték föl, a hol szives vendéglátásban volt részük.

— **Műkedvelői előadás.** Már a multkor megírtuk, hogy a miskolczi tanítók „*Othón*” köre az ifju egyesület javára *Tóth Ede* remekművét: „*A salu rosszát*” fogja eljátszani május 5-én a színházban. A próbák serényen folynak a színházban és most már azon szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a közreműködők teljes névsorát hozhatjuk:

Feledi Gáspár	— — — —	Póta László.
Feledi Lajos	— — — —	Szepesik János.
Feledi Boriska	— — — —	Pilep Ilonka.
Göndör Sándor	— — — —	Beregszászy Károly.
Finum Rózi	— — — —	Szilágyi Erzsike.
Bátki Teresi	— — — —	Szabó Piroška.
Csapó, gazdaember	— — — —	Szekeres János.
Csapóné	— — — —	Csima Béláné.
Sulyokné	— — — —	Póta Lászlóné.
Tarisznyásné	— — — —	Tana Karolina.
Csendbiztos	— — — —	Közszeghy István.
Kónya, kántortanító	— — — —	Marosi Lajos.
Gonosz Pista, bakter	— — — —	Csiky Béla.
Gonoszné	— — — —	Közszeghy Istvánné.
Cserebogár Jóska	— — — —	Angyal József.
Czene, primás	— — — —	Nagy Sándor.
Adus, ezimbalmos	— — — —	Mózes Imre.
„Makhotés” koresmáros	— — — —	Marosi Lajos.
Jóska, béres	— — — —	Brujman Lajos.

Rendező: *Kiss Ferencz*. A dalokat betanítja: *Beregszászy Károly*. — Jegyek már most előre válthatók *Putnoky Antal* urnál. A páholybértek figyelmeztetnek, hogy ha

idejében intézkednek, rendes páholyukat meg tarthatják. A mennyiben pedig örömmel konstatálhatjuk, hogy az előadás iránt napról napra nagyobb az érdeklődés, azért tanácsos lesz a jegyeket minél előbb kiváltani.

— **A görögök husvétja.** Még alig mult el az ünnep, már ismét benne vagyunk. A görög keleti egyházban ma, azaz szombaton éjjel 12 órakor szólnak meg a harangok, akkor ünneplik Krisztus feltámadása évfordulójának emlékét, a mikor is a megjelent közönség között pirostojásokat osztogatnak. Az ünnepi mise holnap vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődik.

— **Charousek** Rezső, a világhírű sakkművész, ki a legelső sakkversenyeken annyi sok babért nyert, a magyar sakkjátékosoknak büszkesége, meghalt. Bennünket a 27 éves ifju mester halála azért is érint közelebről, mert középiskoláinak egy részét városunkban végezte, melyhez rokoni kötelék fűzi. Élénk emlékünkből van még az a mesével határos csudálatra méltó játsz-mája, melyet két év előtt a Pannonia kávéházban oly fényesen megnyert. Városunk és vidékének 17 legjobb amatőr sakkjátékosával mérkőzött ekkor, egyszerre 17 sakk táblán, az egyes huzásokra alig fordított pár másodpercznyi időt, úgy hogy három és fél óra alatt az utolsó ellenfelét is legyőzte.

— **Életbiztonság Miskolczon.** E cím alatt úgy látszik állandó rovatot kell nyitnunk, annyi sok szomorú tapasztalattal gazdagodunk minden nap, de a melyen úgy látszik, hogy az illetékes körök mindaddig nem akarnak segíteni, a míg a polgáraink életbiztonsága körül elmulasztott óvintézkedések igen érzékenyen meg nem bosszulják magukat. A fentieket azon mindennapos látvány juttatja eszünkbe, mely lépten-nyomon elénkbe tárul, ha az emeletek ablakaira, vagy a háztetőkre föltekintünk. A legveszélyesebb helyzetben látunk nélyen előre kihajolva ablak tisztogató cselédeket minden mentő öv, vagy csak a legparányibb óvintézkedések megtétele nélkül. A különböző iparosok alkalmazottairól nem is szólnak, a kik, midőn a két emeletet házak tetőin vakmerően, bár macska ügyességgel kusz-nak fel, teljesen jó és balsorsokra vannak bízva. Egy tekintélyes pesti ipartelep tulajdonosát csak nem régen helyezte vád alá gondatlanságból okozott emberölés miatt a bíróság és igen érzékeny büntetéssel sújtotta, mert alkalmazottait mentő övvel nem látta el. *A háztulajdonosokat, s az érdekelt iparosokat kötelezőleg kellene nálunk is rászoritani, alkalmas és olcsó biztonsági övek beszerzésére* és pedig minél előbb. Vagy addig nem akarnak semmit sem tenni, a míg ez intézkedés czélszerűségét szomorúan, de eclatánsan nem fogja néhány baleset bebizonyítani?

— **A sorozás** a miskolczi járásban már befejezést nyert. A sorozás, mely példás rendben folyt le, elég kielégítő eredményt mutat fel.

— **Borsodi Bükk-Egylet** április 22-én, vasárnap, egész napos kirándulást rendez. Utirány: vasuton Sajóecsegre, onnan Bábony, Nagyrépuszta, Parasznya, Varbó, Andóbükk, Kölyukoldal, Felsőforrás, Királykút, Diósgyőr, Miskolcz. Indulás a gömői pályaudvarról reggel 5 óra 49 perczkor. Életélméről mindenki maga gondoskodik. Vasuti költség 20 fillér. Vezető: *Veisz Imre*. Miskolcz, 1900. április 18-án. *Petro József* ü. v. alelnök, *Kühne Adolf* titkár.

— **Friedmann ur fizet!** Ha *Friedmann* ur fizet, ezt jól teszi, tőle senki e jogát el nem veszi, sőt fizetni mindég jó és szép, — ha van miből. Ha *Friedmann* ur fizet a kávéházban, gyárakban, vendéglőkben, vagy lakásán, ehez semmi közünk, de igenis van hozzá, ha húsz-harmincz főre menő szálló munkását estére fő-utczai üzlete elé a vilamos sín és a járda közötti keskeny kis helyre összegyűjti s azokat ott órák hosszáig várakoztatja, a míg *Friedmann* urnak fizetni

akármilyen más színre a haját és — vége minden boldogtalanságának,

— Igen ám, felelte ő, de olyan allandó, maradandó más színű festék, mint vörös nincsen és az csak egy napig tart.

— Dehogy nincs, és ezzel egy oly flakerbe ültünk be, a melynek két rudja közé be volt fogva egy lóhoz hasonló valami és bejártuk rajta a főváros összes patikáit, hogy *Zsuzsika* vörös hajára az alkalmas orvosságot feltaláljuk. Hiába volt minden, mert olyant most nem készítenek. Én a legnagyobb felháborodással emlékeztem meg erről a történeti nevezetességű skandalumról, hogy ha fekete haját tudnak vörösre festeni, miért nincs oly szer, a mivel az ellenkezőt lehet elérni?

Minthogy a további együttlétet nem volt tehetségemben megtartani, biztosítottam *Zsuzsikát* bucsuzásunk alkalmával, hogy ha én nem találom is fel a fekete festéket, de fogok keresni egy oly vállalkozót, a ki tőket fog csinálni belőle, és felkarolja a szerencsétlen, boldogtalan szobaleányok helyzetét, a kiket a secessió tett azzá, mert vörös hajuk van.

Nincs az urak közt olyan, a ki *Zsuzsika* helyzetén segíteni akarna? Ha igen, úgy megadom pontos lakczimét, melylyel távozásom alkalmával megtisztelt . . . !

F. P.

— Már látom, replikázott a vöröshaju tündér, hogy az urnak (már ismét ur z) nyiltan meg kell mondani mindent. Hisz kérem az ép a legnagyobb baj, hogy nekem meg valóságos veres hajam van és fel sem fogadnak e miatt jobb házaknál, mert az igazat megvallva, csak nem is kívánhatom, hogy én — a szobaleány . . .

— Szobaleány ?!

— Igen, a szobaleány ugyanolyan színű haját viseljen, mint a nagysága, vagy a kisasszony.

— Hm . . . ebben igaza van *Zsuzsika* kis . . . asz . . . szony, feleltem elgondolkozva és azon töprengtem, hogy miképen lehetne őt szerencsésé tenni. Tehát szobaleány . . . ? füztem tovább gondolatomat. Oh a szobaleányok iránt mindég meg v lt bennem az érdeklődés, de mint lehet rajta segíteni? Ez magas volt nekem.

Feleségül ha veszem, gondoltam, még szerencsétlenebb lesz, mert én csak bajt hozok mindenki fejére. Gazdasszonynak, ha elviszem — és még kérdés, hogy eljönne-e velem? — elszeretik tőlem mások. Szóval ez nem megoldás, hogy *Zsuzsika* ne legyen boldogtalan.

— Hopp. Meg van! Tudja mit *Zsuzsika*, fesse be feketére vagy kékre, zöldre vagy

méltóztatik. A villamos kocsit vezetőjének szokatlan sürű és erős csengetése a járdán járók bosszankodása, sem *Friedmann* urat, sem a közvetlen közelben a sötét kapunál áldogáló rendőrt nem zavarja. Csudáljuk, hogy a rendőrség eddig elnézte. Hátha észbe jutna minden kereskedőnek, a ki csak dolgoztat munkásokkal, hogy *Friedmann* urat utánozza, jól is néznék ki akkor. *Friedmann* ur különben, ha jól tudjuk városatyja, annyival jobban csudálkozunk eljárása felett. *Friedmann* ur csak fizessen tovább is — *de otthon*.

— **Mentő-tanfolyam.** A miskolci önkéntes tűzoltó egyletnél az ingyenes mentő-tanfolyam hétfőn, e hó 23-án veszi kezdetét. Jelentkezni még folyvást lehet. A mentő-tanfolyamot melegen ajánljuk az érdeklődők pártfogásába.

— **Vasuti baleset.** Tegnapelőtt a 6902 számú vonatról a nyílt pályán saját vigyázatlansága folytán *Seiget* vonatmálházó leest. A szerencsétlenül járt embert a kerekek úgy összezúrták, hogy mire a kórházba szállították, meghalt.

— **Zeneestély.** A Borsod-miskolci köznevelődési- és muzeum-egyesület f. 1900. évi április hó 22-én este 8 órakor a Koronaszálló nagytermében Tóth Árpád zongoraművész, Fűredi Sándor hegedűművész, Sebesy Baset Vilmos énektanár közreműködése mellett, felolvasással kapcsolatos zeneestélyt rendez. A hangverseny kezdete 8 órakor. Az estély műsora: 1. a) Chopin, *Berceuse*, b) Moszkovszky, *Caprice espagnole*, zongorán Tóth Árpád. 2. Halévy, *Cavatina* a *Zsidónőből*, éneklő Sebesy B. Vilmos. 3. a) Schubert, *Ave Mária*, b) Wieniawsky, *Polonaise*, hegedűn Fűredi Sándor. 4. A *pletykáról*, felolvassa Dr. Gencsi Samu. 5. Liszt, *Norma fantázia*, zongorán Tóth Árpád. 6. Neuen-dorf, *Lied des Rattenfängers*, éneklő Sebesy B. Vilmos. 7. Auer, *Magyar Rhapsodia*, hegedűn, Fűredi Sándor. — Egyesületi tagok és bejelentett családtagjaik — tagsági jegy felmutatása mellett belépti díjat nem fizetnek. Nem tagok, vagy a kik a tagsági jegyet fel nem mutathatják, két korona belépti díjat fizetnek. Jegyek este a pénztárnál kaphatók.

— **Örült az utcán.** Egy dobsinai származású szerencsétlen fiatal leányt, *Rozlosnyik* Esztert, kit erős örülési rohamok vettek elő tegnapelőtt a főutcán, a mentők beszállították kórházunk elmeteg osztályába. Az elborult elméjű cselédleány feltűnő viselkedését őszinte sajnálattal és részvétellel nézték a járó kelők, a míg a telefon utján értesített mentők meg nem érkeztek.

— **A miskolci első magyar hadastyán egylet XXVII. évi rendes közgyűlését 1900. évi április hó 22-én d. u. 3 órakor tartja meg a város háza nagytermében Csányi László elnöklete alatt a következő tárgysorozattal: 1. Az elnökség és a számvizsgáló bizottság jelentése az 1899. évről és felmentvény megadása. 2. A betegsegélyezési és halálozási segélyösszegnek a tagok létszámához aránylag való megállapítása. 3. A zene alapjára fizetendő havi járulék megállapítása, visszahatólag 1900. évi január hó 1-től. 4. Meghatározása annak, hogy a tagok temetéséhez kivonuló zenekar díjazása mennyiben terhelje az egyleti és mennyiben a zenekari pénztárt. 5. A tagok által teendő alapos indítványok. 6. Költségelőirányzat megállapítása 1900. évre. 7. Elnök, alelnök, parancsnok, pénztáros, titkár, egyl. orvos, betegfelügyelő, 12 választmányi és 3 póttag megválasztása.**

— **Utazás az új pénz körül.** Idestova öt éve, hogy beléptünk a modern államok sorába pénzünkkel is. Elfogadtuk, helyesebben: behoztuk azt a pénzegységet, mely körülbelül egy, mint frank, márka, leu és korona. Azóta lassan-lassan beletörődünk. Némelyikünk avval biztatta magát, hogy ő

tudna már számítani is vele. A míg azonban nem vált kötelezővé a számítás, addig nem is ment komolyan a dolog. Most tünik ki, hogy nem a legszerencsésebb formája a megvalósításnak az a nehéz pénznem, mely ki tudja meddig fogja mindnyájunk vágyainak folytonos tárgyát képezni. Lehet, hogy azok, kik az átmenet nehézségeinél a rázkódtatást el akarták kerülni, helyesen cselekedtünk, mikor régi pénznemeket hagytuk meg új névvel, de ma, mikor tul vagyunk a megismerés nehézségein, nyűg lett abból, a mi akkor könnyűség volt. Mert ma voltaképpen a fillér volna a legkisebb érték, melyen bázisra van egész számításunk. A tizes számrendszer alapján ennek többszöröse a tiz és száz fillér: a tiz, száz és ezer korona. Ezek a tulajdonképeni jogos pénznemek. De a forgalom megkönnyebbítése végett az alapegység ötszörösét is felveszik. Lenne tehát öt és huszonöt filléres, ugyanolyan koronás. Ez a számítás filléren alapulna, nem krajczáron, mint a mai. Mert mit keres a régi krajczár és tizkrajczáros a játékban, mint két, illetőleg husz fillér? Semmi szükség azok mellett a pénzek mellett, melyek az egyszerű tizes és ötös rendszer mellett keletkeznek. — Nincs semmi jogosultsága, mint értéknek; határozottan káros és hosszabbítja, sőt lehetetlenné teszi az új számítás általánossá válását. Emellett az egy filléres egyáltalában inkognitóban utazik s szem elé csak ritkaság gyűjteményben kerül, pedig, ha ajánlott levelet adok fel, ha külföldre küldök levelezési lapot, ha páratlan számjegyű filléres bélyeget veszek: a posta egyfillérest követel. Ha koronaértékben akarunk számítani, be kell vonni, még pedig hamar a két és husz filléreseket, s helyettük elegendő egy, öt és huszonöt fillérest kell kibocsátani. Ez volna a koronaérték praktikus megvalósítása.

— **Egán Ede tolvajai.** Egán Ede miniszteri biztostól néhány héttel ezelőtt ismeretlen tettesek tudvalevőleg 8000 koronát lopnak el. A tetteseket most kinyomozták Morgenstern Volf és Weisz Jakab személyében, a kiket a munkácsi rendőrkapitány letartóztatott. A beregszászi törvényszék központi vizsgálóbírája, a királyi ügyészszel a helyszínen folytatja a vizsgálatot. A tetteseket vizsgálati fogságba helyezték és már át is kísérték a beregszászi királyi ügyészség fogházába. Az ellopott összeg biztosítása céljából a tettesek vagyonára végrehajtást vezettek.

INNEN-ONNAN.

× **Törvényes következmény.** Békésen az ottani főszolgabírósg megidézte Tóth Molnár Istvánt valamely kihágási sorban és a törvényes következmények terhe alatt. És a tárgyalásra nem ő, hanem a fia jött el.

— Maga az a Tóth Molnár István — szólt hozzá a szolgabíró.

— Nem a. Én csak a törvényes következménye vagyok.

— Micsoda?

— Hát Molnár Istvánnak a fia.

— De hiszen nem magát idéztük.

— Dehogyan is nem. Hiszen itt van: törvényes következmény. Már pedig csak senki el nem tagadhatja, hogy az apának én vagyok a törvényes következménye.

× **Ki a legboldogabb?** Mikor egyszer Torquato Tasso, a későbbi éveiben oly szerencsétlen nagy olasz író, 1570-ben a francia királyi udvarban időzött, egy napon IX. Károly király ezt a kérdést intézte ő hozzá: — Tasso! ki véleményed szerint a legboldogabb a világon?

A költő minden hosszas gondolkodás nélkül így felelt:

— Az Isten.

— Jó, jó — jegyzé meg a király, — ezt mindenki tudja, de az én kérdésem nem az égre vonatkozik; én inkább azt szeretném tudni, hogy Isten után ki a legboldogabb?

S ugyancsak minden késedelem nélkül a költő ezt felelte:

— Az, a ki hozzá leginkább hasonló.

× **Hajolj meg!** A híres Franklin, az észak-amerikai Egyesült-Államok elnöke s a villámhárító feltalálója beszéli:

„Egyszer atyámnak egy öreg barátját látogattam meg. Dolgozó-szobájában fogadott s távozáskomkor egy közelebbi utat mutatott a lakásához. Egy szűk folyosón mentünk végig, a mely meglehetősen alacsony is volt s a vastag keresztgerendák nagyon lenyultak benne. Beszélgetés közben én e dologra nem igen ügyelve mentem tovább s nem érttettem kísérőim. „Hajolj meg!” figyelmeztetését, mindaddig, a míg fejemet jól oda nem ütöttem a keresztgerendák egyikéhez. Erre kísérőim karonfogott s mondá:

— Te még fiatal vagy s utat kell törni magadnak a világban; hajolj meg, úgy sok kemény összeütközést fogsz kikerülni!

Én megszivletem a tanácsot s gyakran jutott eszembe olyankor, ha láttam, hogy egyik-másik ember mikép ütötte be ide is, oda is, a fejét mert nagyon magasán hordta.“

× **A fogadás vege.** Molnár József budapesti közsörüs egyik társával fogadott, hogy egy liter rumot lehörpint egy negyed óra alatt. Molnár csakugyan megitta a liter rumot, azonban alig hogy az utolsó kortyot lenyelte, hirtelen összeesett és meghalt.

CSARNOK.

Csak szállj . . .

*Csak szállj . . . szállj a pillangókkal,
Szánó mosoly kísér tova.
Nem kérdelem én . . . Hisz jól tudom,
Merre visz az utad, hova.*

*Káprázatos pompa, — fénybe,
Hol ragyogva vesznek körül,
Bohó telked nem is sejtli:
Csalóka fény, minék örül.*

*. . . De ha majdan szertefoszlik
Bohó álmod, tűnő képed,
Feledve lesz minden . . . minden
Megbocsájtok én „Tenéked“! . . .*

Berecz Lajos.

A halál odva.

Kitűnő természettudósunk: *Herman Ottó* a *kávéházakat* „*caverna mortis*“-nak, a *halál odvának* nevezte el. És méltán! Mert a kerek világon a *kávéház* az a végzetes hely, a mely az emberiség legirtóbb és leggyógyíthatatlanabb nyavalyáját, a *tüdővérszt* legjobban terjeszti. Hány ifju életet oltott ki és hányat fog még elragadni a halál birodalmába, borzalom elgondolni is!?

Hogy erről meggyőződünk, elég egy pillantást vetni a pinczerek lapjába és azután ellátogatni egy kávéházba.

Herman Ottó az „*Osztérák-Pinczér-Lap*“ból 30 egymásutáni halálesetet sorol fel, mely esetekben a halál oka 24-szer a *tüdővérszt*; vagyis 30 *elhalt kávéházi alkalmazott közül 24-tüdővérsztben halt el*. Van ezek között szolga, szolgáló, bejáró, pinczér, markőr, kávészakács és kasszakisasszony, a kik mind nagyobbára fiatal korban hunytak el. És ez nem is csoda, a kik állandóan éjjel-nappal a halál odvában élnek, azok már a halál csiréit hordják magukban, a mely legközelebb találja őket, kiknek sirkövére batran fel lehetne metszeni eme szavakat: „*itt nyugszik a kávéházi élet egyik áldozata*.“ — Hogy a kávéház a *tüdővérszt* melegágya, már ez is eklatáns bizonyíték, de gyerünk tovább, nézzünk be egy kávéházba!

A belépésnél iszonyu, öldöklő, fojtó levegő fogad bennünket és oly nehezzé teszi légzésünket, hogy egy pillanatra visszatáncor-

dunk, de tudónk csakhamar megembereli magát és bebocsát abba a meleg, sűrű, kékes, lomha atmoszférába, melynek alkotó elemeit por, dohány-, kőszénfüst, a gyanus kávéillat, embergőz, szeszes italok illata, vizgőz és a felszáradt köpetek repülő bacillusai képezik. Mindezek együttvéve olyan fojtó, penetráns büzt képeznek, hogy azt csak a hosszas időzés és megszokottság teszi némileg tűrhetővé. Iszonyúság most már felgondolni is, hogy vannak egyének, a kik életük legnagyobb részét ebben a gyilkos levegőben töltik el.

De a pokol előtornácában zajos élet folyik. Az ablaknál a huszadik század leendő polgárai kávéznak vagy lapot olvasnak és koronként bambá, unatkozó arczelet — mint egy nagy akváriumból a halak — bámulnak kifelé, de e mellett a cigarettáról sem feledkeznek meg.

Belebb az asztaloknál öreg, köhécsező urak kártyáznak vagy olvasnak, miközben a padlóra nagyokat köpködnek. Hát a köpöcsésze? . . . Hja kérem alásan, az csak arravaló, hogy avval a belügyminiszter rendeletének elég tétessék. Azt még nem vette igénybe senki. Legfelebb az, a ki mellette ül. Az öreg köhécsező ur csak nem fogja magát nevétségessé tenni azért, hogy végig menjen a kávéházon és illő helyére szállítsa bacillusait, mert a felől nem állanak jót, hogy nincsen tüdővészben.

Hát a kékes homályu háttérben mit csinálnak? Ott a kávéház törzsvendégei a dákó kezelésében izzadnak. Így töltik az időt napról napra a halál barlangjában, melynek padlóját szivarcutkák, hamu, por, sár és undok köpések éktelenítik el. A padlót máskülömben is vastag, ripacsos piszok borítja, mert divatba jött a kávéházi parkettnek valamely egyszínű festékkel való bevonása, hogy az üzlet folytonos legyen. Délelőtt rövid, száraz seprés szokott történni. A gömőkór bacillusai finom por alakjában ekkor kerülnek a levegőbe leginkább, mivel ekkorra már a köpetek felszáradnak és összemorzsolódnak. Most már jöhetnek fekete kávéra a vendégek!

Az örökké elzárt, öldöklő illatu kártyázó szobákról már nem is merek szólni.

Igy úz ki a halál odva! A ki el akar mielőbb pusztulni, csak ide járjon. De meg is látszik a kávéházi élet a benne tanyázó fiatalságon. Sápadság, soványság, sötét karikákkal övezett szemek, idegesség, korai vénülés, öszülés, kopaszodás és emésztési zavarok szokták követni a kávéházi életet. De nem is csoda! A kávéház termékei: a *nicotin*, a *coffein*, az élely nélküli, *romlott levegő*, a *gömőkór bacillusai*, megölő gyilkosai az emberi szervezetnek.

Vajjon a kávéházi vendégek és a nagy társadalom mikor fogják igénybe venni a köpöcsészeket? Mert a tüdővész hatalmát csak ezek használása fogja megtörni.

Igazsága van Herman Ottónak, mikor azt mondja, hogy a „kávéház és vendéglő a korlátlan köpködés és örökös porolás intézete.”

Ki tehát, hazám ifjusága, Isten szabad ege alá a jó levegőre, a míg nem késő!

Órizkedjete a kávéházi élettől! Ott a halál száz alakban leskelődik rátok minden sarokban, még a kasszáján is, mert a kávéház a halál odva!

Köszeghy István.

Hirdetmény.

Az országgyűlési képviselők választására jogosultaknak az özszeirő küldöttségek által összeállított és 1901. évre érvényesül birandó névjegyzéke, az alólirt központi választmány ülésében megvizsgáltatván és úgy a déli, mint az északi választó kerületekre nézve külön betürendbe összeállítatván, midőn ezek az 1874. évi XXXIII. t. cz. 43., 44., 45., 46., 47. és 53., valamint az 1899. évi XV. t. cz. 152. szakasza értelmében

ezennel közszemlére kitétetni rendeltetnek, — a most felhívott törvények alapján a közönség, illetőleg azok, kik magukat a választásra jogosultaknak vélik, a következőkre figyelmeztetnek:

A fentebb említett betürosos névjegyzékek f. é. május 5-től ennek 25-ik napjáig bezárólag a városi közsig. igató hivatalban reggeli 8 órától déli 12-ig a közsig. igató jelenlétében megtekinthetők, illetőleg az ezen névjegyzékek elleni felszólalások folyó évi május 5-től 15-ig bezárólag benyújthatók, mely felszólalásokat, vagyis kiigazítás iránti, kellőleg felszerelt kérvényeket a névjegyzékekkel együtt a fentebb kitűzött napokon délután 2 órától 5 óráig lemásolni mindenkinek szabadságában áll.

A névjegyzék ellen saját személyét illetőleg bárki felszólalhat.

Ezenkívül mindenkinek jogában áll azon választókerületben, melyben felvétetett, bármely jogtalan felvétel, vagy kihagyás miatt a névjegyzék ellen felszólalni.

A felszólalások irásban adandók be és egy beadványban több egyénre vonatkozó felszólalás is foglalható.

A felszólalónak kívánságára beadványáról térítvény adatik.

A felszólalásokat, illetve a kiigazítás iránti kérvényeket mindenki megteheti s azokra f. évi május hó 16-tól 25-ik napjáig bezárólag irásban észrevételeket nyújthat be, az észrevétel minden beadványhoz külön adandó be.

A felszólalások és az azokra tett észrevételek alólirt központi választmányhoz intézendők és a szükséges okiratokkal felszerelve, az ezek gondozására megbízott városi igató kezéhez nyújthatók be, ki úgy a felszólalásoknak, mint az észrevételeknek külön sorrendben leendő beigazítására, kellőleg utasított.

Ezekből mindenki tájékozást és utasítást nyerhetvén törvényadta jogainak mikénti gyakorlására, úgy a kitűzött határidők, mint az eljárási módzatok pontos megtartása a közönségnek újabbán és annival is inkább figyelmébe ajánlatik, mert az ezek meg nem tartásából eredő joghátrányokat mindenki csak magának fogja tulajdoníthatni.

Kelt Miskolczon, a központi választmány-
nak 1900. évi április hó 12-én tartott üléséből.

Soltész Nagy Kálmán Krizsanovszki József
polgármester. kp. jegyző.

Hirdetmény.

A közegészségügy rendezéséről szóló 1876. évi XIV. t. cz. 13-ik fejezetének módosítása tárgyában alkotott 1887. évi XXII. t. cz. a közelező védhímlőtást rendeli el.

E szerint a szülők, gyámok s általában mindazok, kik gyermekekről gondoskodni tartoznak, kötelesek ezeket életüknek első évében, a mennyiben valóságos hímlőt ki nem állottak, védhímlővel beótatni és 12-ik élet-
évük betöltése előtt ugyanezeket újraótatni.

Az első ótásra kötelezett gyermekek közül azok, a kik helybeli születésűek, idézójegylen lesznek általam az ótáshoz behiva, mely határidőre azokat a szülők, gyámok, vagy gondozók pontosan behozni tartoznak. A másutt született ótásra kötelezett gyermekek szülei és gondozói külön idézés bevarása nélkül tartoznak gyermekeiket valamely ótási napon az ótáshoz behozni. Az első, valamint az újraótatások május hó 2-án kezdődnek, miről a szülőket, gyámokat és gondozókat azzal értesitem, hogy az ótás mindenki részére ingyenes, s hogy ezen ingyenes ótások a városi orvosok által minden hét szerdai és szombati napjának d. u. 3 órakor a városháza orvosi termében fog-
nak eszközöltetni.

Értesitem továbbá arról, hogy a gyermekek magánorvosok által is beóthatók, ezen körülményt azonban megelőzőleg valamely ótási napon az ótó bizottságnak a szülők bejelenteni, s az ótást teljesítő magánorvostól nyert bizonylatot ugyanott bemutatni tartoznak.

Az első és újraótatásra kötelezett gyermekek az ótás után 8 napra az ótás helyén az ótóorvosnak bemutatandók, s ha az ótás sikertelen maradt volna, az nyomban ismét-
lendő.

Aki ezen kötelezettségének meg nem felel, 50 frtig terjedhető pénzbírsággal büntet-
tetik. Aki a gyermek beótatására van köte-
lezve, ha ebbeli kötelezettségének eleget nem tesz, a hatóság által ugyancsak 50 frtig ter-
jedhető bírsággal fog büntettetni. És ha kö-
telezettségnek újabb meghagyásra sem tenne
eleget, a bírság 300 frtig emelhető fel.

Figyelmeztetem tehát a szülőket, gyámo-
kat és általában mindazokat, kiknek felügye-
lete alatt ótásra kötelezett gyermekek vannak,
hogy az ezen hirdetményben felsorolt köte-
lességüknek pontosan eleget tegyenek, nehogy
mulasztásaikat a törvény szigorával legyenek
kénytelen büntetni.

Miskolcz, 1900. április 15.

Soltész, polgármester.

Figyelmeztetés!

Van szerencsénk a n. é. közönség és t. vevőink tudomására hozni, miszerint

a Valódi „Góliát“ maláta-sör

kizárólagosan nálunk, mint ezen sör főelárusítóinál kapható.

Figyelmeztetjük egyuttal a közönséget és a vevőket, hogy a Góliát maláta-sör valóságának csak akkor felel meg, ha a palaczkok czimkéi (vignetták) e felirattal vannak ellátva:

„Kőbányai Király-Serfőző R.-T.”

Ezzel egyidejűleg újból megemlítjük, hogy a valódi Góliát maláta-sört a legegészségesebbnek, legkitünőbbnek és legtáplálóbbnak nyilvánították dr. Korányi Frigyes, dr. Kétly, dr. Benedict és más orvosi kapacitások.

Sör-töltéshöz nagy áldozatok árán új berendezésű Windisch-féle gépet szereztünk be s így sörünk most már 50 százalékkal erő-
sebb, jobb minőségű, mint az eddig közönséges töltőgépeken előállított sörök.

Kiváló tisztelettel

Gutmann Testvérek,

a kőbányai Király-Serfőző R.-T. főképviseletége

Miskolcz, Zsolczi-kapu 10.

Telefon.

BETEGEKNEK VIGASZI!

DUPLA MALÁTA-SÖR

SZENT ISTVÁN VÉDJEJEGYEL

Hatásos szer vérszegénység, idegesség, emésztési zavarok, álmatlanság és gyöngeség ellen, továbbá ajánlva van lábadozóknak és szoptató-nőknek.

Ajánlják: *Dr. Angyán, Dr. Elischer, Dr. Herczel, Dr. Kétli, Dr. Korányi, Dr. Laufenauer* és *Dr. Liebmann* egyetemi tanár urak.

Kapható Miskolczon: 1-5

Békefi Andor, Szlavkovszky Károly, Bumsch Béla, Regula János fűszer- és csemege üzletekben.

Főraktár: BRAUN ÁRMINNÁL Széchenyi-utca 143

1.000.000

KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Az összes 50,000 nyeremény
JEGYZÉKE

A legnagyobb nyeremény a legszerencésőbb esetben

1.000.000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
2	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
33	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40

50,000 nyer. és jut. összegben 13.160,000

Nyujtsunk kezet a szerencsének!
Már sokan szerencsések lettek
egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyeremény jut, vagyis az oldalt álló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek **felét pénznyereménnyel** húzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk. Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben **tizenhárom millió 160,000 korona** lesz kihúzva és az egész vállalat **állami felügyelet alatt áll.**

Az **eredeti sorsjegyek** tervszerű árai az 1. osztályhoz:
egy nyolcad (1/8) frt — **0.75** vagyis **1.50** korona
" negyed (1/4) " **1.50** " **3.-** "
" fel (1/2) " **3.-** " **6.-** "
" egész (1) " **6.-** " **12.-** "

utánvét mellett vagy az összeg **előzetes bekiűdése** ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. április hó 28-ig
kérünk hozzánk beküldeni. 4-8

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest, V., Váci-körút 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három millió koronát.

Rendelőlevél Török A. és Tsa főelárusítók Budapest. levágandó.

Kérek részemreI. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervzettel együtt küldeni.

Az összeget.....frt) utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm.
A nem tetsző törlendő.

Pontos ezim.

Ferencz és Társa
fényképezési műterme

Fő-üzlet:

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 17. sz.

Fiók-üzlet:

Miskolcz, Széchenyi-u. 73, Ferenczi-udvar.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy **Miskolczon,**

Széchenyi-utca 73.

sz. a., Ferenczi-udvarban

fényképezési

műtermet nyitottunk. 3-5

Elvállalunk a fényképezési szakba vágó munkákat, u. m. csoport és tableaux képeket, nagyításokat bármily kis képekről.

FÉNYKÉPEKET

a kirakatunkban látható kivitelben igen mérsékelt árak mellett készítünk.

Kiváló tisztelettel

Ferencz és Társa.

**A Dancz-féle üzletben még felmaradt
 ruha-szövetek, paplanok, francia battisztok,
 ágytakarók, függönyök, férfi és női fehérneműek
 minden árban
 e hó 25-ig kiúrusítottak.**

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy az általános közkedveltségnek örvendő

Dréher-féle eredeti töltésű

6-10

MALÁTA-SÖRT

állandóan raktáron tartom és azt a legjutányosabb árban számítva, itt helyben 10 üveg megrendelésétől kezdve házhoz szállítom.

Palackként helyben több üzletben kapható és vidékre ládákban gondosan csomagolva 25 üvegtől fölfelé szállítom.

Számos megrendelést kér

Miskolcz, Buzatér 32. sz. a.

Oberländer Antal,

Dréher Antal kőbányai serfözde főrakatárosa.

WALLA JÓZSEF

Mozaik és cement-áru gyára

BUDAPEST, Rottenbiller-utca 13.

Granit-terazzo,
 Betonrozások,
 Medenczék,
 Csatornázások,
 Szökőkutak,
 Jászolok,

Fayence falburkolati lapok,
 Aszfalt-tető és elszigetelő
 lemezek,
 Keramit-lap,
 Mozaik-lap á la Mettlach,
 Márvány Mozaik-lap,

Cement-lap,
 Menyezet-nádszövet,
 Tűzálló téglák,
 Portland Cement,
 Roman Ciment,
 Terracotta-árak.

2-6

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására juttatni, miszerint a köszénnek nagymérvű áremelkedése folytán kénytelenek vagyunk a pirszén és kátrány árait, annak arányában szintén felemelni; úgy hogy

f. évi május hó 1-től kezdődőleg

100 klgr pirszén 3 kor. 80 fillérbe

100 klgr kátrány 8 koronába

fog a gyár telepén átvéve, kerülni.

Teljes tisztelettel:

**Miskolczi légszeszgyár
 igazgatósága.**

Alulírottak bátorkodunk a nagyérdemű közönség figyelmét

a Weyrauch Kristóf és Társa-féle gyorsan száradó és szagtalan

BORSZESZ PADLÓFÉNYMÁZRA

felhívni. — Ezen fénymáz a legjobb padlómázoló szer, gyorsan szárad, szagtalan, igen tartós és mosható is. Kapható tisztán, szín nélkül, továbbá sárga és barna színekben, 1 kilos üveg ára 2 kor. 40 fill., 1/2 kilos üveg ára 1 kor. 30 fill.

Főraktára Miskolcz és vidékére

Weidlich Pál fűszer-, bor- és magkereskedése „a fekete kutyához”
MISKOLCZON.

6-12

Tisztelettel *Weyrauch Kristóf és Társa.*

AMERIKAI ÁRUHÁZ

MISKOLCZ, VÁROSHÁZTÉR 1. SZÁM (BREUER-PALOTA).

Miskolcz város legolcsóbb bevásárlási forrása!

Legnagyobb választék!

Tavaszi idény 1900.

Pontos kiszolgálás!

Tessék az alábbi árjegyzéket elolvasni és annak valódiságáról személyesen meggyőződni. 6*

Jó mosó kartonok

méterje 15 kr.

Francia levantin

méterje 26 kr.

Angol zefir

jó mosó, méterje 25 kr.

Francia zefir

nagy választékban, valamennyi kiválóan szép mintákban, legjobb minőségben, gyönyörű kivitel!

Duplasz. divatszövetek

minden kivihető mintákban, 22, 24, 26, 28, 30 kr.

Legujabb pepita

és más kivitelű mintákban, méterje 52 krtól feljebb.

Fekete és színes gyermek, női, valamint férfi **harisnyák, ing-bluzok, miderek, keztyük, női és férfi nyakkendők, csipke, szalag, selyem, dísz-zsinór, aplikáció** és mindenféle **szabó-kellékek legolcsóbb árban** kaphatók.

Tavaszi kosztüm-kelme,

120 cm. széles, gyönyörű kivitelben, méterje 86 krtól feljebb.

Duplasz. fekete kelme

méterje 26 krtól feljebb.

Fekete kelme,

120 cm. széles, tiszta gyapju, méterje 56 krtól feljebb.

Vásznak

1 vég 30 rőf creas vászon 2,95, 3,50, 4,50.

1 vég 30 rőf Rumburgi vászon 3,70, 4,50 és feljebb.

1 vég kanavász

3 frt 30 kr.

1 finom szövetgarnitúra

(2 ág- és 1 asztalterítő) 4 frttól feljebb.

Futószőnyegek,

65 cm. széles futószőnyegek mtrje 23 krtól feljebb.

90 cm. széles futószőnyegek mtrje 54 krról feljebb.

Csipkefüggönyök

100 cm. széles, méterenként 22, 28, 30, 38, 42, 50, 60, 65 kr.

120 cm. széles m.-ként 70, 85, 1,20.

Csipkefüggönyök

egy pár (2 ablakra) 3¹/₂ méter magas 3,20, 3,80, 4 —.

Férfi és női fehér ingek,

Sima fehér férfi ing 90 krtól feljebb. női ing csipkével vagy himzésel díszítve 65 krtól feljebb.

Verseny nélkül. 10 frt bevásárlásnál 1 korona engedmény levonandó.

AMERIKAI ÁRUHÁZ

Miskolcz, Breuer-palota.

Vidéki rendelések a legnagyobb figyelemmel eszközölteket.

Tessék kivágni!

AMERIKAI ÁRUHÁZ, MISKOLCZ.

1 korona engedmény

10 forint áru bevásárlásnál levonandó.

Tessék kivágni és érvényesíteni!

RÉVÉSZ SÁNDOR női és férfi divatáru (confectió) terme, Budapest, VII. Csömöri-ut 6.

Maison de Luxe.

Mesteri szabással készítenek elegáns öltö-zéket különleges szövetekből.

Divattermem párisi mintára van berendezve és toiletteket kizárólag eredeti modellek után készítenek.

Női kalapokat és azok alakítását eredeti modellek mintájára mérsékelt ár mellett eszközölöm.

Alsó (jupon), Divatkelme, Ernyő (nap és eső), Fátyol, Fehérnemű, Férfi kelengye, Függöny, Fűző, (mieder), Gyermek kelengye, Illatszer, Ingek (blouse), Keztyű, Mosó (cretton, batist, de laine), Nyakdiszek (jabot), Női kelengye, Selyem- és Szőnyeg-áru versenymentes beszerzési telepe.

Szigoru üzleti elvek.

Nagyságos Asszonyom!

10-15

Megkülönböztetett tisztelettel van szerencsém nagyrabecsült tudomására hozni, hogy a **tavaszi újdonságaim megérkeztek.**

Rendkívül nagy súlyt helyezek arra, hogy az előkelő hölgyközönség szükségleteit úgy, mint ez ideig, a jövőben is szigoruan **olcsó szabott árak** mellett a legujabb (heute nouveauté) és legjobb kivitelben beszerezhesse nálam. Daczára az idej nagy áremelkedéseknek, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy az idejekorán és nagy mennyiségben eszközölt bevásárlásaim által az összes árukészletemet minden **áremelés nélkül** bocsájthatom forgalomba.

20 koronán felüli rendelvényeket bérmentve szállítok; idegen szövetekből is készítenek toiletteket.

A midőn még az alantiakról szives tudomást venni kegyeskedjék, kérem megtisztelő rendelvényeit, melyeknek lelkiismeretes és pontos teljesítéséről czégem jó hirneve kezkesedik.

Kitűnő tisztelettel

Révész Sándor.

Általános megjegyzések a vidéki megrendelésekre vonatkozólag.

Teljes felelősséget vállalok a nálam vásárolt árukért; meg nem felelőt visszaveszek és kívánatra az érte fizetett összeget is visszatérem.

Levélbeli megrendeléseket lelkiismeretesen teljesítenek.

Választék küldeményeket az összeg előzetes beküldése mellett a kívánt cikkből eszközölöm; meg nem felelő áruért az összeget póstaforudulattal visszaküldöm.

Rendelményeket a beérkezés napján pontosan intézem el.

Mérték után készülő rendelvényeket a lehető legrövidebb idő alatt szállítok, a pontosság érdekében mintadarabot kérek.

Mintákat kívánatra bérmentve küldök, de szükségesnek találom a cikket megnevezni, t. i. mily használatra szükségeltetik.